

Broj: 03-3-1.tem.sjed.-993/24
Datum 18. 10. 2024. godine

Na osnovu člana 10. i 15. Poslovnika o radu Vijeća Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu

S A Z I V A M

1. tematsku sjednicu Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu u akademskoj 2024/25. godini, koja će se održati u srijedu 23. oktobra 2024. godine u dekanatu Fakulteta sa početkom u 13:30h.

Za sjednicu predlažem sljedeći:

DNEVNI RED:

1. Usvajanje zapisnika sa 1. redovne sjednice, održane 02. 10. 2024. godine
2. **STUDIJSKI PROGRAMI:**
 - Prijedlog izmjene aktivnih nastavnih planova i programa na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu – obaveza po osnovu odluke Senata Univerziteta u Sarajevu br. 01-8-75/24 od 24. 4. 2024. godine

DEKAN

Prof. dr. Mustafa Hasani, s.r.

Dostavljeno:
1x Članovi Vijeća
1x Uz zapisnik
1x a/a.

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA
VIJEĆE FAKULTETA**

Datum: 23. 10. 2024. godine

ZAPISNIK

sa 1. tematske sjednice Vijeća Fakulteta koja je održana u srijedu, 23. oktobra 2024. godine u amfiteatru Fakulteta sa početkom u 13:30h.

Prisutni članovi Vijeća

1. Prof. dr. Mustafa Hasani, dekan
2. Prof. dr. Ahmet Alibašić, prodekan za nastavu,
3. Prof. dr. Zehra Alispahić, prodekanesa za naučno-istraživački rad,
4. Prof. dr. hfz. Kenan Musić, prodekan za finansije,
5. Prof. dr. Nedim Begović, prodekan za kvalitet,
6. Prof. dr. Zuhdija Hasanović,
7. Prof. dr. Almir Fatić,
8. Prof. dr. Amrudin Hajrić,
9. Prof. dr. Amira Trnka-Uzunović,
10. Prof. dr. Amina Arnautović,
11. Prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević,
12. Prof. dr. Orhan Jašić,
13. Doc. dr. Senad Ćeman,
14. Doc. dr. Samedin Kadić,
15. Doc. dr. Fadilj Maljoki,
16. Doc. dr. hfz. Abdul-Aziz Drkić,
17. Mr. Vedad Hurić, predstavnik viših asistenata,
18. Suljić Solo Mubina, predstavnik asistenata
19. Azra Kulenović MA, predstavnik studenata III ciklusa studija
20. Firdevsa Jelovac, predstavnik nenastavnog osoblja
21. Šabanović Midhat, predstavnik studenata I ciklusa studija
22. Mrkaljević Semir, predstavnik studenata II ciklusa studija
23. Sulejmanović Adis, student prodekan

Odsutni: Prof. dr. hfz. Aid Smajić, prodekan za međunarodnu saradnju, prof. dr. Nedžad Grabus, prof. dr. hfz. Dževad Šošić, , prof. dr. Adnan Silajdžić, prof. dr. Asim Zubčević.

Sjednici je prisustvovao Muamer Starhonić, sekretar Fakulteta.

Nakon što je konstatovano prisustvo, predloženi Dnevni red je jednoglasno usvojen:

DNEVNI RED:

1. Usvajanje zapisnika sa 1. redovne sjednice, održane 02. 10. 2024. godine

2. **STUDIJSKI PROGRAMI:**

- Prijedlog izmjene aktivnih nastavnih planova i programa na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu – obaveza po osnovu odluke Senata Univerziteta u Sarajevu br. 01-8-75/24 od 24. 4. 2024. godine

Ad.) 1. Usvajanje Zapisnika sa 1. redovne sjednice Vijeća održane 02. 10. 2024. godine

Muamer Starhonić, sekretar Fakulteta, je izvijestio članove Vijeća o realizaciji odluka i zaključaka sa 1. redovne sjednice Vijeća. Članovi Vijeća su jednoglasno donijeli:

ZAKLJUČAK

Zapisnik sa 1. redovne sjednice Vijeća, održane 02. 10. 2024. godine, je jednoglasno usvojen.

Ad 2). STUDIJSKI PROGRAMI:

- Prijedlog izmjene aktivnih nastavnih planova i programa na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu – obaveza po osnovu odluke Senata Univerziteta u Sarajevu br. 01-8-75/24 od 24. 4. 2024. godine

Dekan je dao riječ prodekanu za nastavu, prof. dr. Ahmetu Alibašiću, koji je ukratko predstavio dokument koji je dostavljen članovima Vijeća uz poziv za ovu sjednicu. Prof. Alibašić je naveo nekoliko napomena i to:

1. Studijski program Islamska teologija će morati biti izmijenjen kada se završi rad na standardima zanimanja i kvalifikacija, te nećemo ulaziti u značajnije promjene dok se ne završi rad na standardima
2. Teme o judaizmu i kršćanstvu bi trebale biti ponuđene našim studentima na studijskom programu IVRP jer oni moraju podučavati te teme u školama, nažalost nismo to uspjeli dogovoriti prije zatvaranja izvještaja. U odnosu na ponuđeni dokument, izmjene bi bile da se ove teme uključe u predmet Uvod u studij religije, da povećamo za jedan čas i to bi bio predmet na 7. semestru a Teološka antropologija da bude na 4. semestru.
3. Kolegica Zehra je primjetila da nam je silabus koji je došao za Bosanski jezik nije sa temama adekvatan za ono što želimo da postignemo ali predlažem da ipak usvojimo ovaj silabus, da uđe u strukturu, pa svakako možemo naknadno vršiti osavremenjivanje programa
4. Greškom se u Izvještaju stoji dodavanje predmeta Religija i društvo – Islamska filozofija kod studijskog programa IVRP, te treba da bude u 7. semestru, što je prijedlog također za ispravku.
5. Kod studijskog programa Master islamskih studija ste vidjeli da su urađeni najradikalniji zahvati u pogledu strukture studijskog programa. Zbog kasne reakcije Katedre za kiraet, nismo uvrstili i silabuse dva predmeta za kiraet, gdje već imamo spremne silabuse dostavljene od katedre, te predlažemo da se i ova izmjena usvoji zajedno sa drugim, kako bi sve oblasti bile zastupljene na master studiju. .
6. U tabeli kod programa Master studij za imame hatibe i muallime treba da stoji ispravan naziv predmeta *Imam i prevencija devijantnog ponašanja*

Dekan se zahvalio članovima Komisije koja je radila na ovom obimnom materijalu i otvorio diskusiju.

Prof. dr. Amrudin Hajrić je primjetio da na studijskom programu I ciklus za imame, hatibe i muallime, broj ECTS bodova nije usaglašen, te predlaže da se izvrši potrebna korekcija.

Prof. dr. Amira Trnka Uzunović je primjetila da je pogrešan naziv predmeta na II ciklusu, studijski program Master islamskih studija *Arapski jezik u savremenim islamskim* (umjesto arapskim) studijama.

Dodatno je profesorica pitala zašto Bosanski jezik nije uveden i na druge studijske programe. Prof. Alibašić je odgovorio da je Bosanski jezik kao predmet uveden na studijski program IVRP najviše zbog tehničkih razloga (opterećenost programa, interes svršenika programa koji apliciraju za rad u predškolskim ustanovama).

Doc. dr. Senad Ćeman je primjetio da je silabus za predmet Savremene fikske teme ostala stara verzija, te je potrebno aplicirati novu verziju silabusa.

Prof. dr. Amina Arnautović je dodala da je ista situacija i kod silabusa za izborni predmet Engleski jezik za islamske studije 2, pa je potrebno zamijeniti.

Prof. dr. Zehra Alispahić je čestitala članovima Komisije za urađeni posao. Primjetila je da ima odstupanja u stilskoj ujednačenosti, posebno kod ishoda učenja. U rasporedu na 45, 47. i 50. strani, I ciklus IT dolazi do miješanja semestara, te je potrebno ispraviti te greške. Dodala je da je Katedra za filologiju s radošću dočekala vijest o ponovnom uvođenju Bosanskog jezika. Uvidom u silabus, može se uočiti da je 2/3 posvećeno pravopisu, dok je 1/3 posvećena književnosti, iako se u samom nazivu predmeta spominje *književnost*.

Prof. Dina Sijamhodžić Nadarević je dodala da je silabus urađen po uzoru na studijske programe pedagoških fakulteta. Pola silabusa je za opći dio o jeziku a druga polovina je književnost.

Prof. Zehra je dodala da su književne teme na kojima se insistira u naslovu predmeta stavljene u drugi plan.

Prof. Dina je dodala da su teme jednako zastupljene, 7 tema za jezik i 7 tema za književnost.

Prof. dr. Zuhdija Hasanović je komentirao uvođenje predmeta bosanski jezik u nastavni plan i program. Dodao je da ne podržava uvođenje ovog predmeta. U prethodnom periodu se s čuđenjem primala informacija da na Fakultetu islamskih nauka nema predmet bosanski jezik. Dodao je da na Fakultetu ima mnogo drugih predmeta koji daju studentima te kompetencije poznavanja bosanskog jezika. Trenutno u ovom prijedlogu imamo jedan predmet (jezik i književnost) dok smo u prethodnom periodu imali dva predmeta (odvojeno Bosanski jezik i Bošnjačka književnost) i iskustvo je bilo takvo da niko nije bio zadovoljan sa rezultatima takvog programa. Prof. Zuhdija je stava da se nikako ne treba uvoditi predmet bosanski jezik.

Prof. Alibašić je obrazložio komentare prof. Zuhdije, istakavši da je uvođenje predmeta Bosanski jezik više s ciljem podučavanja i određene teme bi i sam obrisao kao naziv jedinica.

Doc. dr. Samedin Kadić je dodao da je argumentacija prof. Zuhdije uvjerljiva.

Prof. Dina je dodala da je urađeno istraživanje generičkih kompetencija naših alumnista i da je zaključak tog istraživanja da je potrebno više uraditi na kompetencijama poznavanja maternjeg jezika.

Vedad Hurić je dodao da je na svom fakultetu imao bosanski jezik, te da mu je to iskustvo bilo veoma korisno. Mi se suočavamo s radovima naših studenata u kojima prave značajne jezičke greške i podržava uvođenje predmeta Bosanski jezik.

Doc. dr. Samedin Kadić je primjetio da je kolega Hurić studirao na fakultetu koji ima odsjek za Bosanski jezik i književnost a ipak su procijenili kao značajno da na drugom odsijeku uvedu predmet bosanski jezik, to ipak treba uzeti kao značajnu činjenicu.

Prof. dr. Ahmet Alibašić je dodao da na 8. semestru moramo uraditi i reviziju broja ECTS kredita, tako da će Metodika religijskog odgoja imati 5 ECTS kredita, Muslimanski doprinos civilizaciji će imati 4 ECTS, Psihologija obrazovanja će imati 4 ECTS i Religijski odgoj i okultna kultura će imati 4 ECTS.

Dekan je zaključio raspravu i stavio ovu tačku dnevnog reda na glasanje.

Članovi Vijeća su većinskim brojem glasova (1 suzdržan) usvojili

Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni studijskih programa

I. Usvajaju se izmjene studijskih programa:

Studijski program **Islamska teologija**

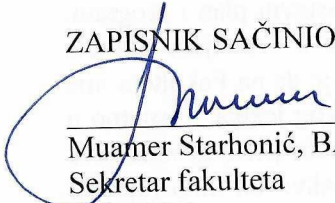
Studijski program **Islamske vjeronauke i religijske pedagogije**

Studijski program za **Imame, hatibe i muallime**
Studijski program **Master u islamskim studijama**

- II.** Sastavni dio ove Odluke su Elaborati studijskih programa iz tačke I ove Odluke.
- III.** Ova Odluka se dostavlja Senatu Univerziteta u Sarajevu na daljnje postupanje.
- IV.** Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje retroaktivno, nakon davanja konačne saglasnosti Senata Univerziteta u Sarajevu i odnosi se na akademsku 2024/2025. godinu.

Sjednica je zaključena u 14:40h.

ZAPISNIK SAČINIO:

Muamer Starhonić, BA iur.
Sekretar fakulteta

Broj protokola: 03-3-1092 /24
Datum protokola: 06. 11. 2024.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Mustafa Hasani

Broj: 04-1017/24

Datum: 23. 10. 2024.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA
SEKRETAR FAKULTETA

VIJEĆU FAKULTETA
OVDJE

Predmet: Mišljenje sekretara Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu o zakonskoj usklađenosti prijedloga odluka/zaključaka na 1. tematskoj sjednici Vijeća Fakulteta od 23. oktobra 2024. godine

Ovim mišljenjem, potvrđuje se usklađenost prijedloga odluka/zaključaka uvrštenih na dnevni red 1. tematske sjednice Vijeća Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu sa Zakonom o visokom obrazovanju ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 36/22), Statutom Univerziteta u Sarajevu od 26. 7. 2023. godine, Pravilima Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu i drugim relevantnim propisima kojima se uređuje djelatnost visokog obrazovanja, Osnivača Fakulteta i Univerziteta u Sarajevu, te da je Vijeće fakulteta na osnovu odredbe člana 69. Zakona o visokom obrazovanju i člana 111. Statuta Univerziteta u Sarajevu nadležno za donošenje istih.

SEKRETAR FAKULTETA

Muamer Starhonić, BA iur

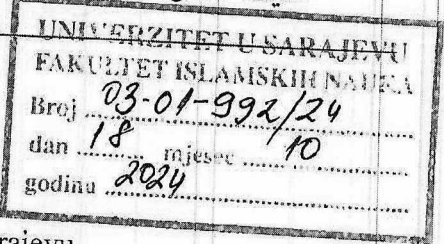
Broj:

Datum: 18.10. 2024. godine

Senatu Univerziteta u Sarajevu

Službi za nastavu i studentska pitanja Rektorata Univerziteta u Sarajevu

Vijeću Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta islamskih nauka

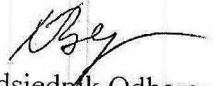
Predmet: Mišljenje Odbora za osiguranje kvaliteta Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta islamskih nauka o usklađenosti Prijedloga izmjena nastavnih planova i programa Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta islamskih nauka sa standardima i normativima

Poštovani,

Na 1. sjednici Odbora za osiguranje kvaliteta Univerziteta u Sarajevu – Fakulteta islamskih nauka održanoj 18.10.2024., članovi Odbora razmatrali su Prijedlog izmjene nastavnih planova i programa aktivnih studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu – Fakultetu islamskih nauka na I i II ciklusu studija koji je dostavila Komisija za pripremu Prijedloga izmjena i dopuna studijskih programa u sastavu: prof. dr. Ahmet Alibašić, predsjednik, prof. dr. Zuhdija Hasanović, član, prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević, član, Mujesira Zimić-Gljiva, član i Hamza Čelović, predstavnik studenata, član.

Navedeni prijedlog sačinjen je u skladu sa obavezama proisteklim iz Odluke Senata Univerziteta u Sarajevu broj: 01-8-75/24 od 24. 04. 2024. godine kojom se obavezuju fakulteti i akademije da izvrše usklađivanje opisa svojih studijskih programa sa sadržajem elaborata i pripadajućih obrazaca Pravilnika o postupku usvajanja novih i izmjene studijskih programa na Univerzitetu (broj: 01-8-71-1/24 od 24. 04. 2024. godine) (u daljem tekstu: Pravilnik).

Nakon što je razmotren dostavljeni prijedlog, Odbor za osiguranje kvaliteta Univerziteta u Sarajevu – Fakulteta islamskih nauka na osnovu člana 13. Pravilnika konstatuje da su predložene izmjene nastavnih planova i programa aktivnih studijskih programa na I i II ciklusu studija na Univerzitetu u Sarajevu – Fakultetu islamskih nauka sačinjene u skladu s odredbama Pravilnika, te u skladu sa Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo ("Sl. novinama Kantona Sarajevo", broj 17/19). te daje saglasnost za provođenje daljnje procedure njihovog razmatranja i usvajanja na Vijeću Fakulteta i Senatu Univerziteta.

Predsjednik Odbora:
Prof. dr. Nedim Begović

Broj: 03-01-1019/24

Datum: 23. 10. 2024. godine

Na osnovu člana 51., 93. a u vezi sa članom 69. stav 1. tač g) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 22/36), člana 64. stav 1. tačka k), 111 stav (1) tačka n) Statuta Univerziteta u Sarajevu, člana 2. i člana 11. Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjene postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, Odluke Senata Univerziteta u Sarajevu br. 01-8-75/24 od 24. 4. 2024. godine, prijedloga Komisije za izmjenu i dopunu studijskih programa br. 03-1-965/24 od 15. 10. 2024. godine, Mišljenja Odbora za osiguranje kvaliteta 03-1-992/24 od 18. 10. 2024. godine, Vijeće Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu, po prethodnoj saglasnosti sekretara, utvrđuje:

Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni studijskih programa

- I. Usvajaju se izmjene i dopune studijskih programa:
 1. Studijski program **Islamska teologija**
 2. Studijski program **Islamske vjeronauke i religijske pedagogije**
 3. Studijski program za **Imame, hatibe i muallime**
 4. Studijski program **Master islamskih studija**
- II. Sastavni dio ove Odluke su Elaborati studijskih programa iz tačke I ove Odluke.
- III. Odluka se dostavlja Vijeću muftija i Rijasetu Islamske zajednice u BiH putem Uprave za obrazovanje i nauku i Senatu Univerziteta u Sarajevu na daljnje postupanje.
- IV. Odluka stupa na snagu nakon što Vijeće muftija, Uprava za obrazovanje i nauku i Senat Univerziteta potvrde konačnu saglasnost i ista se odnosi se na akademsku 2025/2026. godinu.

Obrazloženje

Na osnovu Odluke Senata Univerziteta u Sarajevu (broj: 01-8-75/24 od 24. 4. 2024. godine), kojom se obavezuju fakulteti da u cilju pripreme za akreditaciju studijskih programa izvrše usklađivanje opisa svojih studijskih programa sa Pravilnikom o postupku usvajanja i izmjene studijskih programa Univerziteta u Sarajevu (broj: 01-8-71-1/24 od 24. 4. 2024. godine), Komisija za izmjenu i dopunu studijskih programa Univerziteta u Sarajevu – Fakulteta islamskih nauka je pripremila izmjene i dopune postojećih studijskih programa. Vijeće Fakulteta je na svojoj tematskoj sjednici održanoj 23. 10. 2024. godine podržalo prijedlog Komisije.

Predložene izmjene Komisije obuhvataju reviziju opisa i ishoda svih studijskih programa, zasnovanu na rezultatima samoevaluacije i izrade standarda zanimanja. Komisija je uradila matrice pokrivenosti ishoda učenja studijskih programa koje omogućavaju da se ishodi na nivou predmeta usklade sa programskim ishodima. Uz dopunu studijskih programa podacima o uslovima za upis i potencijalnim zanimanjima koja studijski programi obuhvataju, revidirane su akademske titule, stručna i naučna zvanja u skladu sa predmetnim važećim Pravilnikom o stjecanju i korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih/umjetničkih zvanja na visokoškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo. Komisija je uradila i reviziju koja se odnosi na ishod, sadržaj, literaturu i metode provjere znanja.

Poseban fokus izmjena je stavljen i na povećanje međunarodne konkurentnosti i fleksibilnosti studijskih programa na način da se uvodi mogućnost nudiženja izvođenja određenih predmeta na arapskom i engleskom jeziku, čime se olakšava učešće i stranih studenata i otvara mogućnosti za internacionalizaciju. Također programi su dopunjeni ciljevima održivog razvoja (SDG), koji su sada integrisani u sve silabuse. Ugrađena su četiri studijska putovanja kao sastavni dio svih programa na I ciklusu. Dodatne posebne izmjene i dopune su izvršene na studijskim programima u svrhu sticanja boljih kompetencija za zvanja koja se stiču na Fakultetu.

Na Studijskom programu Islamske teologije su dodate nove komponente u dva predmeta, dodati su novi izborni predmeti, preimenovano je nekoliko predmeta radi jasnijeg određivanja sadržaja koji oni uključuju.

Na Studijskom programu Islamske vjeronauke i religijske pedagogije spojeni su određeni predmeti u jedan i uvedena dva nova predmeta za predškolski odgoj i jedan iz oblasti islamske filozofije. Također izvršene su korekcije u pogledu naziva nekoliko predmeta radi jasnijeg određivanja njihovog sadržaja, i izvršeno je usklađivanje nastavnčkog programa sa predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim kurikulumom, a u predmet „Uvod o studij religije“ uvedene su teme o kršćanstvu i judaizmu.

Na Studijskom programu za Imame, hatibe i muallime nisu izvršene veće promjene, osim izmjene u nazivu predmeta. Naziv predmeta „Metodika vjerske nastave I“ mijenja se u naziv "Didaktika sa metodikom vjerske nastave I“.

Na Masteru islamskih studija uvedena je mogućnost upisa sa 180 ECTS kreditnih bodova uz polaganje razlikovnih studija, kao i mogućnost za fleksibilniji izbor predmeta koji su izborno-obavezni.

Na Masteru imameta je izvršena korekcija u pogledu ukidanja predmeta „Metodika mektepske nastave II“ jer se „Metodika vjerske nastave II“ izučava na I ciklusu. Predmet „Metodika mektepske nastave II“ se mijenja sa Izbornim predmetom iz religijske pedagogije.

Budući da predložene izmjene nisu značajnije mijenjale strukturu studijskih programa i da iste omogućavaju Fakultetu da bolje odgovori na savremene izazove obrazovanja, pružajući studentima kvalitetnije obrazovanje koje im omogućava bolje kompetencije u skladu sa potrebama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, društva i tržišta rada, odlučeno je kao u dispozitivu Odluke.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Mustafa Hasani

Dostaviti:

- Vijeće Muftija putem Uprave za obrazovanje i nauku;;
- Rijasetu putem Uprave za obrazovanje i nauku;
- Senat Univerziteta u Sarajevu;
- Služba za nastavu i rad sa studentima;
- a/a

Akt obradila: Nura Hodžić, Stručna saradnica za prave i administrativne poslove

Akt kontrolisao: Muamer Starhonić, Sekretar Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
Fakultet islamskih nauka
Komisija za izmjenu i dopunu studijskih programa

Sarajevo, 15.10.2024.

Izmjena i dopuna studijskih programa na Fakultetu islamskih nauka UNSA 2024. godine

1. RAZLOG ZA IZMJENE I DOPUNE

Odluka Senata Univerziteta u Sarajevu od 24.4.2024. godine, broj 01-8-75/24, kojom se obavezuju fakulteti i akademije da izvrše usklađivanje opisa svojih studijskih programa sa Pravilnikom o postupku usvajanja i izmjene studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu, a u cilju pripreme za akreditaciju studijskih programa.

Komisija smatra da se ovim prijedlogom izmjena i dopuna važeći studijski programi mijenjaju za više od 30% u pogledu postupka izmjene i dopune programa.

2. PREGLED IZMJENA I DOPUNA

2.a. Izmjene na svim programima

1. Revizija opisa i ishoda svih studijskih programa uzimajući u obzir rezultate samo-evaluacije u procesu akreditacije i izrade standarda zanimanja;
2. Urađene su matrice pokrivenosti ishoda učenja studijskih programa kojima je provjerena veza ishoda učenja na nivou predmeta sa programskim ishodima.
3. Dopuna studijskih programa podacima o uvjetima za upis i zanimanjima za koje se svršenicima osposobljavaju;
4. Usklađene akademske titule, stručna i naučna zvanja sa Pravilnikom o stjecanju i korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih/umjetničkih zvanja na visokoškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo;
5. Revizija ishoda, sadržaja, literature, metoda izvođenja nastave i metoda provjere znanja na svim predmetima;
6. Četiri studijska putovanja (Potočari, Hercegovina, Krajina i Balkan ili druge destinacije po odluci Vijeća) su ugrađena kao sastavni dio programa na I ciklusu. Zbog kraćeg trajanja studija studijska posjeta balkanskim zemljama nije obavezna za studente programa za imame, hatibe i muallime.
7. Određeni su predmeti koji se po potrebi ili iskazanom interesu mogu nuditi na arapskom ili engleskom jeziku. Ti predmeti nose oznaku - AR. ili - ENG. iza naziva predmeta.
8. Dat je kratak osvrt na analizu tržišta rada za svršenike svih programa.
9. Uneseni su ciljevi održivog razvoja (SDG) u sve silabuse.

2.b. BA Islamska teologija

1. Dodavanje novih komponenti u dva predmeta: 1) Islamski poziv (rad sa mladima), 2) Hatabet i vaz (*savremeno komuniciranje*);
2. Uvođenje nekoliko novih izbornih predmeta:
 - a. Islamske teme na engleskom jeziku
 - b. Kros-kulturalni menadžment

3. Preimenovanje nekoliko predmeta u svrhu njihovog situiranja u oblasti islamskih nauka ili jasnijeg određenja sadržaja: *Moderna i savremena islamska filozofija* preimenovana je u *Modernu islamsku filozofiju*, *Etika u Islamsku etiku*, *Religija i društvo* u *Religija i društvo u islamskoj filozofiji*, *Metodika vjerske nastave I* u *Didaktika s metodikom vjerske nastave I*.

2.c. BA za imame, hatibe i muallime

Preimenovan je predmet *Metodika vjerske nastave I* u *Didaktika s metodikom vjerske nastave I*. Drugih izmjena specifičnih za ovaj program nije bilo.

2.d. BA Islamska vjeronauka i religijska pedagogija

1. Spojeni su Socijalna pedagogija i Inkluzija osoba s posebnim potrebama u predmet Socijalna pedagogija i inkluzivno obrazovanje;
2. Uvode se dva nova predmeta za predškolski odgoj: *Oblikovanje kreativnog predškolskog kurikulumu* i *Bosanski jezik i književnost u odgoju i obrazovanju*;
3. Uvodi se još jedan predmet iz oblasti islamske filozofije (Religija i društvo u islamskoj filozofiji);
4. Komisija je mišljenja da bi na ovom programu trebalo na neki način uključiti izučavanje judaizma i kršćanstva s obzirom da vjeroučitelji u školama trebaju podučavati učenike tim religijskim tradicijama.
5. Preimenovano je nekoliko predmeta u svrhu njihovog situiranja u oblasti islamskih nauka ili jasnijeg određenja sadržaja: *Kur'anski koncept odgoja* preimenovan je u *Odgojne teme u Kur'anu*, *Sunnetski koncept odgoja* u *Sunnetska ishodišta odgoja*, *Filozofija moralnog odgoja* preimenovana je u *Filozofija moralnog odgoja: islamska perspektiva*, *Savremeni problemi religijskog odgoja* preimenovani su u *Savremena pitanja religijskog odgoja* jer postoji istoimeni predmet na doktorskom studiju.
6. Revidirana je i dopunjena analiza usklađenosti nastavničkog programa (Islamska vjeronauka i religijska pedagogija) s predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim kurikulumom.

2.e. Master islamskih studija

1. Uvedena je mogućnost upisa Mastera islamskih studija sa 180 ECTS kreditnih bodova uz polaganje „razlikovnog studija“.
2. Na prvom semestru samo jedan predmet je ostao obavezni (Metodi istraživanja). Svi ostali predmeti na ovom semestru su izborno-obavezni. Student od ponuđenih osam izborno-obaveznih predmeta bira njih pet, među kojima je i predmet iz uže oblasti u kojoj će magistrirati.
3. U drugom semestru student bira još jedan predmet iz uže naučne oblasti te jedan predmet iz grupe ostalih izbornih predmeta.
4. Predmet Analitički i primijenjeni tefsir zamijenjen je sa predmetom Principi tumačenja Kur'ana (*Usulut-tefsir*).

2.f. Master imameta

1. Ukinut je predmet „Metodika mektebske nastave 2“ jer je postao suvišan s obzirom da je taj predmet uveden na Program za imame, hatibe i muallime na I ciklusu.

3. PLAN INTEGRACIJE RANIJE STEČENIH ECTS KREDITA

S obzirom da predložene izmjene nisu značajnije mijenjale strukturu studijskih programa ekvivalencija ranije stečenih ECTS kredita je sigurna.

4. ANALIZA TRŽIŠTA RADA

Ovom prilikom nije rađena analiza usklađenosti sa potrebama tržišta, jer je Fakultet 6.9.2023. godine usvojio „Izveštaj o zapošljivosti diplomiranih studenata na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu u periodu 2019.-2022.“ sa pripadajućim preporukama Odbora za osiguranje kvaliteta od 23. 8. 2023. godine.

Izveštaj je obuhvatio generacije studenata koji su diplomirali akademske 2019/20., 2020/21. i 2021./22. i to na studijskim programima: 1) Islamske teologije, 2) Islamske vjeronauke, 3) studijskog programa za imame, hatibe i muallime, 4) mastera islamskih studija, 5) mastera za imame i 6) mastera međureligijskih studija i izgradnje mira. Izveštaj je sačinjen na osnovu anketnog upitnika kome je pristupio ukupno 61 diplomirani student iz navedenih generacija.

Tim povodom Odbor je primijetio da:

- a) nakon diplomiranja, odn. završetka studija na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu zaposlilo se 59% ispitanika (njih 36 od ukupno 61 ispitanika), 36% je nezaposleno/prijavljeno na birou (22 od 61), a 3,3% (2 od 61) ostvarilo je samozaposlenje, odnosno pokrenuli su vlastiti biznis;
- b) Među nezaposlenim diplomiranim studentima, daleko najveći procenat prijavljen je na birou, odnosno, Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo (54%), a preostali (32,6%) u Zeničko-dobojskom, Tuzlanskom, Srednjobosanskom i Unsko-sanskom kantonu;
- c) Među zaposlenima, 51,4% zaključili su ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a 48,6% na određeno vrijeme;
- d) Najveći procenat diplomiranih studenata Fakulteta zaposlili su se kao imami, i to 60,5%, (23 od 61 diplomiranog studenta). Potom, izvan Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini (u drugim ustanovama, preduzećima i sl.) zaposlilo se 20% ispitanika (12 od 61 diplomiranog studenata). Primjećuje se da se veoma mali procenat zaposlio na radnom mjestu nastavnika/profesora islamske vjeronauke, i to 3,3% (2 od 61 diplomiranog studenta) te drugim radnim mjestima u strukturi Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini (izvan džemata), naime 1,6 2,6% (1 od 61 diplomiranog studenta).
- e) Među zaposlenima, njih 19,7% (12 od ukupno 61 diplomiranog studenta) zaključili su ugovor o radu u inozemstvu, i to u okviru dijasporalnih bošnjačkih islamskih zajednica koje pripadaju Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini;
- f) Od diplomiranja/magistriranja na Fakultetu pa do zaposlenja 36% ispitanika (22 od 61 diplomiranog studenta) čekali su 1 godinu, 10% (6 od 61) čekali su 2 godine, a 7% (4 od 61) čekali su 3 godine. Prije diplomiranja zaposlilo se 19 studenata.

Odbor je iznio nekoliko preporuka od kojih izdvajamo:

- a) da Vijeće Fakulteta uputi inicijativu osnivaču za izradu standarda zanimanja 'imam' i standarda kvalifikacija bečelor/magistar islamske teologije i bečelor/magistar imameta kao polazišta za naredne revizije relevantnih studijskih programa. Osnivač (Rijaset Islamske

zajednice u BiH) je prihvatio ovu inicijativu. Izrada standarda zanimanja i kvalifikacija je u toku.

b) da dekan inicira razgovore sa osnivačem Fakulteta o politikama zapošljavanja Islamske zajednice kako bi se poboljšale mogućnosti zapošljavanja svršenika Fakulteta u ustanovama i organizacionim jedinicama Zajednice;

c) da dekan Fakulteta inicira razgovore sa muftijama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i potencijalnim donatorima s ciljem razmatranja stipendiranja studenata Fakulteta uz obavezu njihovog zapošljavanja na području muftijstava u određenom vremenskom periodu. Naime, potrebno je osigurati disperziju diplomiranih studenata iz Kantona Sarajevo u druge dijelove države;

d) da dekan Fakulteta inicira razgovore sa osnivačem Fakulteta o mogućnostima zapošljavanja bečelora islamske vjeronauke i religijske pedagogije i magistara islamskih studija (oblast Religijska pedagogija) pri medžlisima (za rad sa djecom i omladinom), kao i potrebi revidiranja propisa kojima se reguliše zapošljavanje odgajatelja u medresama. Ova se preporuka djelimično realizira kroz izradu standarda zanimanja.

e) da se reducira upisna kvota na Studijskom programu islamske vjeronauke i religijske pedagogije i razmotri mogućnost njegove revizije u pravcu modela dvopredmetnog studija koji bi diplomiranim studentima pružio veće mogućnosti zaposlenja. Pritom, potrebno je razmotriti i mogućnost saradnje i zajedničkog programa sa drugim članicama Univerziteta u Sarajevu. U skladu s ovom preporukom, blago je smanjena upisna kvota na ovom studijskom programu, a očekuju se dodatne intervencije nakon završetka proces reforme sistema visokog islamskog obrazovanja u IZ.

f) da Udruženje studenata uz podršku dekana Fakulteta jedanput godišnje organizira „sajam zapošljavanja“ za studente završnih godina Fakulteta gdje bi se pozvali predstavnici medžlisa, organa i ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i bošnjačkih islamskih zajednica u dijaspori, kao i drugi potencijalni poslodavci da studentima prezentiraju svoje potrebe za zaposlenicima i tražene kompetencije na upražnjenim radnim mjestima.

f) da se, po uzoru na centre za razvoj i planiranje karijere studenata koji djeluju pri pojedinim članicama Univerziteta u Sarajevu i drugim univerzitetima u zemljama okruženja i svijetu, planiraju i provode aktivnosti savjetovanja studenata o budućem zapošljavanju koje bi organizirali i/ili realizirali stručni saradnici za praksu i stručni saradnici za mentorski rad za studentima.

S druge strane, „Analiza i upravljanje podacima o kadrovima Islamske zajednice“ koju je uradio Centar za obuku i kadrove Rijasetu IZ u BiH (sjednica Vijeća muftija i Rijasetu, 3-4.7.24.) pokazuje da će počev od 2024. godine početi značajno da raste broj imama koji odlaze u starosnu penziju. Dok su se u 2024. godine penzionisala samo tri imama, u periodu 2025-2028. u starosnu penziju odlazi 11-16 imama godišnje da bi u narednoj dekadi ta brojka varirala između 22 i 35 imama godišnje. Vrhunac ovog talasa biće dostignut 2044. i 2045. godine kada se očekuje odlazak 72 imama u starosnu penziju po godini. Ovim brojkama treba dodati potrebu zamjene imama po drugim osnovama kao što su napuštanje službe, odlazak na druge pozicije u Zajednici, invalidska penzija, smrt i drugo.

Prema istoj analizi, talas masovnijeg odlaska nastavnika i profesora islamske vjeronauke u starosnu penziju očekuje se 2033., s tim da pet godina ranije treba povećati upisne kvote kako bismo bili spremni za popunu tih mjesta. Vrhunac tog talasa se očekuje 2042. godine kada se

u jednoj godini očekuje odlazak 57 vjeroučitelja u starosnu penziju. I ovim brojkama treba dodati potrebu zamjene vjeroučitelja po drugim osnovama kao što su napuštanje vjeroučiteljskog poziva, odlazak na druga radna mjesta, invalidska penzija, smrt i drugo.

5. MATRICA POKRIVENOSTI ISHODA UČENJA

Vidjeti Prilog br. 1.

Članovi Komisije:

1. Prof. dr. Ahmet Alibašić, predsjednik

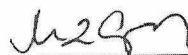
2. Prof. dr. Zuhdija Hasanović, član

3. Prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević, član

4. Mujesira Zimić-Gljiva, član

5. Hamza Čelović, student, član

...the
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

